

На початку XX сторіччя, з розвитком акустичної техніки, характерною рисою концертних-холів стає перехід від прямокутної форми до овальної, а естрада стає чітко відокремленою від глядачів або знаходиться у центрі зали. Сформувалося декілька типів концерт-холів різних за розміром та призначенням: камерні (до 500 чоловік) – для виступів солістів та невеликих вокальних ансамблів, великих (від 500 і більше) – для виступів великих симфонічних оркестрів та хорів. З 60-х рр. отримали розвиток так звані комбіновані концерт-холи, які мали збільшену місткість (від 3 до 6 тис. чол.) та були пристосовані під концертні виступи, конгреси, вистави, показ кінофільмів.

У XXI сторіччі у архітектурі та будівництві однією з актуальних рис будівель стає саме мобільність та можливість адаптації одного і того ж простору під різноманітні потреби. Культурні події, такі як концерти чи вистави, більше не схожі на те, якими вони були на початку існування концерт-холів. Симфонічні оркестри змінюються електронними групами, а статичні театральні постановки багаторівневими шоу-програмами.

Для цього в сучасних концерт холах використовуються спеціальні конструкції – телескопічні трибуни (блітчери). Це складні конструкції, які можуть трансформувати приміщення під будь-які потреби – робити зал багаторівневим для сидячих театральних заходів, або пласким для організації вільного простору. В Україні такий тип конструкцій ще не застосовувався у будівництві, але архітектура продовжує розвиватися і можливо у майбутньому ми не зможемо уявити будівлю концерт-холу без мобільного простору.

Отже, **актуальність** даної теми зумовлена необхідністю розвитку теорії і практики проектування сучасних концерт-холів у великих і найбільших українських містах, а мета полягає у розробці науково обґрунтованих принципів їх архітектурного формування.

СУЧАСНІ ПРИНЦИПИ АРХІТЕКТУРНОГО ФОРМУВАННЯ СПОРТИВНО-ОСВІТНЬОГО КОМПЛЕКСУ

Колесникова Т.М.

Науковий керівник – Шушлякова О.С., канд. архіт., доцент

Сучасний спорт, виконуючи численні соціальні функції, стає поліфункціональним і багатовимірним. Йому під силу вирішення надзвичайно широкого кола завдань, починаючи з укріплення здоров'я населення, відволікання молоді від згубного впливу вулиці, задоволення попиту на видовищні послуги, захисту честі країни, формування

патріотизму і т.д. Спроекувати простір спорту можливо через спортивні споруди (стадіони, палаци спорту, спортивні комплекси і т. д.).

Спортивні та фізкультурно-оздоровчі будинки і споруди класифікуються за їх функціональним призначенням залежно від видів спорту і дозвілленої діяльності, а також за характером використання:

- навчально-тренувальні;
- спортивно-демонстраційні;
- спортивно-видовищні;
- фізкультурно-оздоровчі.

Навчально-тренувальні та фізкультурно-оздоровчі споруди можуть кооперуватися з культурно-видовищними і навчальними закладами. Комплексні спортивні споруди складаються з декількох окремих, об'єднаних спільною територією або розміщених в одній будівлі (спортивне ядро, що включає футбольне поле з круговою біговою доріжкою та ін.).

Спортивно-освітній комплекс – відповідно обладнана споруда критого або відкритого типу, що забезпечує можливість проведення спортивних змагань та навчально-тренувального процесу. Даний комплекс надає можливість якісно проводити підготовку спортсменам різного рівня. Передбачає умови для тренувань різних видів спорту. Може включати зали для спортсменів-професіоналів, спортсменів-аматорів і майданчики для жителів міста, мережу ресторанів правильного харчування, різні спортивні і сувенірні магазини, готельний комплекс.

Освітня функція комплексу – реалізує програму додаткової освіти у сфері фізичної культури і спорту, спрямовану на розвиток мотивації особистості до пізнання, професійну підготовку, а також на створення сприятливих умов для задоволення потреб в отриманні додаткової освіти, підвищення і вдосконалення професійних знань фахівців в галузі фізичної культури і спорту.

На основі сформованих сучасних тенденцій архітектурного формування спортивно-освітні комплекси розвиваються на підставі таких принципів:

- трансформації і мобільності;
- всеосяжної універсальності;
- рівневої побудови;
- застосування екологічних та енергозберігаючих прийомів.

Принцип всеосяжної універсальності характеризує вимоги до створення нерозчленованих вільних просторів з мінімумом архітектурних елементів, в яких можуть безперешкодно видозмінюватися компоувальні блоки основних підсистем. Крім того, активне застосу-

вання універсальних структурно-стержневих конструкцій в якості покриттів, перекриттів і стінового огородження просторових утворень комплексів дозволяє цілеспрямовано використовувати їх фрагменти для облаштування штучних спусків, трас, обладнання різноманітного спортивного призначення. Дозволяє використовувати оболонки як медіафасади і транслятори динамічної «симфонії» кольору і світла.

Принцип трансформації і мобільності послідовно розвиває тему універсальності простору і розглядається як цілеспрямоване перетворення об'ємно-просторових параметрів, предметного наповнення і інших складових середовища, розраховане на пристосування до мінливих умов і завдань експлуатації або на створення нових функціональних або художніх властивостей; забезпечує гнучкість середовища.

Принцип рівневої побудови системи спортивних комплексів базується на вирішуванні пропонуєвальних блоків та інших елементів локальними багаторівневими об'ємами. Багаторівневі рішення «спортивного середовища» скорочують горизонтальні зв'язки і забезпечують можливість об'єднувати приміщення при проведенні різних громадських заходів.

Принцип застосування екологічних та енергозберігаючих прийомів дозволяє орієнтуватися на цінності «екологічної архітектури» і використовувати прогресивні екотехнології. До останніх можна віднести сонячні батареї, панелі фотоелементів, які накопичують енергію для роботи систем кондиціонування повітря, опалення, освітлення і вентиляції.

Формування багатофункціональних спортивних комплексів ґрунтується на об'єктивній необхідності системного аналізу існуючих і нових містобудівних утворень, оцінки містобудівних ресурсів, розробці концепції їх цільового розвитку і прийняття на цій базі доцільного архітектурного рішення.

Спортивно-освітні комплекси повинні підпорядковуватися багатьом містобудівним аспектам, таким, як: транспортна доступність, організація під'їзних шляхів і паркувальних площадок, озеленення ділянки, вимогам безпеки.

Тенденції розвитку спортивних споруд демонструють необхідність переходу від стаціонарних об'єктів до мобільних, з можливістю швидкої адаптації під нові вимоги.

Список джерел:

1. ДБН В.2.2-13-2003 Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди – К.: Державний комітет України з будівництва та архітектури., 2004.
2. Кістяковський А.Ю. Проектування спортивних споруд: навч. посібник для вузів. – М.: Высш. школа, 1973. 280 с. з іл.

АРХІТЕКТУРНО-КОМПОЗИЦІЙНІ ПРИЙОМИ ФОРМУВАННЯ ПАРАМЕТРИЧНИХ ГРОМАДСЬКИХ БУДІВЕЛЬ

Новицька М.А.

Науковий керівник – Шкляр С.П., канд. архіт., доцент

Актуальність дослідження. Кожен період в архітектурі заснований на попередньому стилі: готика, бароко, рококо, модернізм, конструктивізм та інші. Кожен стиль залежить від технології будівельної індустрії того часу. А з розвитком програмного забезпечення у сфері проектування з'явився і новий стиль – параметризм (параметрична архітектура). Він використовує властивості комп'ютерних програм для створення взаємозв'язків між різними елементами проекту: його форми, конструкції, і як результат – втілення інженерної думки в цілісну структуру ефектних і ефективних споруд.

Параметрична, або алгоритмічна, архітектура вже більше десятиліття існує в рамках авангардного дизайну, але останнім часом розвиток комп'ютерних технологій дозволив їй претендувати на роль провідного стилю нової цифрової епохи. Це безперечно не миттєва мода. Саме тому важливо дослідити та розширити географію нового стилю.

Актуальність теми дослідження зумовлена наступними факторами:

- Майже безмежні можливості щодо проектування форми будівлі.
- Відсутністю значного досвіду будівництва громадських будівель у стилі параметризм в Україні.
- Сумування та просування іноземного досвіду щодо проектування та будівництва у стилі параметризм, але орієнтованих на клімат та нормативну базу України послужить поштовхом для розвитку архітектури майбутнього.

Мета роботи – з розробити архітектурно-композиційні прийоми формування параметричних громадських будівель.

Задачі дослідження:

- Дослідити понятійний апарат в сфері проектування параметричних громадських будівель.
- Проаналізувати теоретичний і практичний досвід формування параметричних громадських будівель.